

QARAQALPAQSTAN RESPUBLIKASI
STATISTIKA BASQARMASI

2023-jil yanvar-dekabr aylari ushin
daslepki ma'g'liwmat

QARAQALPAQSTAN RESPUBLIKASI SIRTQI SAWDA AYLANISI

Sirtqi ekonomikalıq baylanis hám
sawda statistikasi bólimi:
(61) 222-67-45

Sırtqı sawda aylanısı

Mámleketimizde alıp barılıp atırğan ekonomikalıq háreketler sırt el mámleketleri menen sawda baylanıslarınıń tez pát penen ósiwine xızmet qılıp atır. Tiykarınan, mámlekettiń eksport ónimdarlıǵın asırıw boyınsha qabıl etilgen nızamları jergilikli kompaniyalarǵa sırtqı bazarlarda kóbirek tájriybe arttırıwına imkániyat jaratıp beredi. Nátiyjede olar jáhan sawdasında báseki ústinlikke iye boladı.

Respublikada bul taraw sońǵı jıllarda ámelge asırılıp atırğan eksporttı qollap quwatlaw, importtı optimallasırıw hám ulıwma alǵanda sırtqı sawda teń salmaqlılıǵın támiyinlew maqsetinde ámelge asırılǵan is-ilajlar nátiyjesinde, 2023-jıl yanvar-dekabr ayında respublikanıń sırtqı sawda aylanısı (tekstte SSA) 544,3 mln. AQSH dollarǵa jetti hám 2022-jıldıń yanvar-dekabr aylarına salıstırǵanda 90,8 % ti quradı.

SÍRTQÍ SAWDA AYLANÍSÍ

(yanvar-dekabr, mln. AQSH dollari)

Sırtqı sawda aylanısı

2023-j.: **544,3** **90,8 %**

(2022-j.: **599,3**)

Saldo

2023-j.: **133,3** (2022-j.: **106,3**)

Eksport

2023-j.: **338,8** **96,0 %**

(2022-j.: **352,8**)

Tovarlar: 337,5

Xızmetler: 1,3

Import

2023-j.: **205,5** **83,4 %**

(2022-j.: **246,5**)

Tovarlar: 188,6

Xızmetler: 16,9

Sirtqi sawda aylanbasi – belgili dáwir ushin mámleket eksporti hám importi quniriń muǵdarı esaplanadı. Tovarlarđıń sirtqi sawda statistikası Ózbekstan Respublikası bajıxana aymaǵına alıp kiriw (import) yáki Ózbekstan Respublikası bajıxana aymaǵınan alıp shıǵıw (eksport) nátiyjesinde mámleket material resursları zapaslarına qosılatuǵın yáki olardan ayırıp taslanatuǵın tovarlar esabın sirtqi sawda ulıwmalıq esap sisteması tiykarında júritiledi.

SSAda eksport kólemi **338,8** mln. AQSH dollarına (**96,0** % ti) hám import kólemi **205,5** mln. AQSH dollarına (**83,4** % ǵa) jetti. Sirtqi sawda aylanısı saldosi **133,3** mln. AQSh dollardı quradı.

QARAQALPAQSTAN RESPUBLIKASÍ MENEN SÍRTQÍ SAWDA AYLANÍSÍ Eń JOQARÍ ÚLESKE IYE BOLǴAN MÁMLEKETLER
(2023-jil yanvar-dekabr, mln. AQSH dollari)

<p>Túrkiya</p> <p>SSA – 103,1</p> <p>Eksport: 99,2 Import: 3,9</p> <p> 18,9%</p>	<p>QXR</p> <p>SSA – 116,5</p> <p>Eksport: 69,7 Import: 46,8</p> <p> 21,4%</p>	<p>Rossiya</p> <p>SSA – 95,8</p> <p>Eksport: 55,6 Import: 40,2</p> <p> 17,6%</p>	<p>Latviya</p> <p>SSA – 31,5</p> <p>Eksport: 31,3 Import: 0,2</p> <p> 5,8%</p>	<p>Qazaqstan</p> <p>SSA – 58,0</p> <p>Eksport: 25,9 Import: 32,1</p> <p> 10,7%</p>
<p>Awǵanstan</p> <p>SSA – 3,1</p> <p>Eksport: 3,0 Import: 0,1</p> <p> 0,6%</p>	<p>Pákistan</p> <p>SSA – 2,5</p> <p>Eksport: 2,5 Import: 0,0</p> <p> 0,5%</p>	<p>Tájikstan</p> <p>SSA – 2,7</p> <p>Eksport: 2,7 Import: 0,0</p> <p> 0,5%</p>	<p>Gruziya</p> <p>SSA – 2,7</p> <p>Eksport: 2,7 Import: 0,0</p> <p> 0,5%</p>	<p>Fransiya</p> <p>SSA – 4,2</p> <p>Eksport: 2,2 Import: 2,0</p> <p> 0,8%</p>

QARAQALPAQSTAN RESPUBLIKASINI IRI SHERIK MAMLEKETLER MENEN SIRTQI SAWDA AYLANISI DINAMIKASI

(yanvar-dekabr, mln. AQSH dollari)

Mámleketler	2021-j.	2022-j.	2023-j.
Túrkiya	108,6	105,7	103,1
 <i>Eksport</i>	94,6	98,0	99,2
<i>Import</i>	14,0	7,7	3,9
QXR	144,5	171,2	116,5
 <i>Eksport</i>	104,9	92,3	69,7
<i>Import</i>	39,6	78,9	46,8
Rossiya Federaciyası	124,4	110,8	95,8
 <i>Eksport</i>	82,4	55,2	55,6
<i>Import</i>	42,0	55,6	40,2
Latviya	32,9	38,4	31,5
 <i>Eksport</i>	29,9	36,6	31,3
<i>Import</i>	3,0	1,8	0,2
Qazaqstan	64,1	53,2	58,0
 <i>Eksport</i>	40,2	32,8	25,9
<i>Import</i>	23,9	20,4	32,1
Estoniya	0,8	2,8	9,5
 <i>Eksport</i>	0,5	0,3	7,3
<i>Import</i>	0,3	2,5	2,2
Qırğız Respublikası	10,0	7,7	9,6
 <i>Eksport</i>	5,9	3,9	4,4
<i>Import</i>	4,1	3,8	5,2
Awғанstan	4,4	4,4	3,1
 <i>Eksport</i>	4,4	4,4	3,0
<i>Import</i>	0,0	-	0,1
Tájikstan	3,3	3,5	2,7
 <i>Eksport</i>	3,3	3,5	2,7
<i>Import</i>			
Gruziya	1,4	2,9	2,7
 <i>Eksport</i>	1,4	2,9	2,6
<i>Import</i>			0,1

Mámleketler	2021-j.	2022-j.	2023-j.
 Pákistan	1,6	1,9	2,5
<i>Ekspport</i>	1,4	1,7	2,5
<i>Import</i>	0,2	0,2	-
Fransiya	2,9	2,2	4,2
 <i>Ekspport</i>	1,7	1,8	2,2
<i>Import</i>	1,2	0,4	2,0
Iran	6,7	1,7	2,7
 <i>Ekspport</i>	2,7	0,6	1,6
<i>Import</i>	4,0	1,1	1,1
Armeniya	0,2	0,1	1,3
 <i>Ekspport</i>	0,2	0,1	1,3
<i>Import</i>			
Koreya Respublikasi	30,1	33,1	23,6
 <i>Ekspport</i>	6,7	2,3	1,2
<i>Import</i>	23,4	30,8	22,4
Iraq	3,9	0,3	0,9
 <i>Ekspport</i>	3,9	0,3	0,8
<i>Import</i>			0,1
Polsha	1,8	1,3	1,2
 <i>Ekspport</i>	0,1	0,2	0,7
<i>Import</i>	1,7	1,1	0,5
Ázerbayjan	0,6	0,7	0,8
 <i>Ekspport</i>	0,6	0,7	0,7
<i>Import</i>			0,1
Niderlandiya	5,7	1,5	1,5
 <i>Ekspport</i>	0,2	0,6	0,7
<i>Import</i>	5,5	0,9	0,8
Germaniya	11,1	1,7	3,9
 <i>Ekspport</i>	0,8	0,5	0,7
<i>Import</i>	10,3	1,2	3,2

QARAQALPAQSTAN RESPUBLIKASI AYMAQLAR KESIMINDE SÍRTQÍ SAWDA AYLANÍSÍ

(2023- jil yanvar-dekabr)*

	Miń AQSH dolları	Ósim pátleri, % te	úlesi, % te
Qaraqalpaqstan Respublikası	544 339,5	90,8	100,0
Nókis q.	308 573,8	84,2	56,7
<i>rayonlar:</i>			
Ámiwdárya	18 577,8	199,9	3,4
Beruniy	12 379,9	71,3	2,3
Bozataw	1 932,1	153,2	0,4
Qaraózek	10 053,7	23,7	1,8
Kegeyli	9 253,5	109,6	1,7
Qońırat	17 720,0	139,5	3,3
Qanlıkól	15 919,5	108,2	2,9
Moynaq	30 392,1	81,3	5,6
Nókis	7 889,1	164,3	1,4
Taqiyatas	18 445,3	92,2	3,4
Taxtakópir	5 682,6	316,6	1,0
Tórtkúl	37 965,7	113,7	7,1
Xojeli	13 222,5	197,7	2,4
Shımbay	14 123,8	136,3	2,6
Shomanay	6 130,5	319,4	1,1
Ellikqala	15 727,7	150,3	2,9

Eń joqarǵı kólemi,
miń. AQSH dolları

56,7 %

Nókis q. – 308 573,8

7,1 %

Tórtkúl – 37 965,7

5,6 %

Moynaq - 30 392,1

Eń az kólemi,
miń. AQSH dolları

0,4 %

Bozataw - 1 932,1

1,0 %

Taxtakópir - 5 682,6

1,1 %

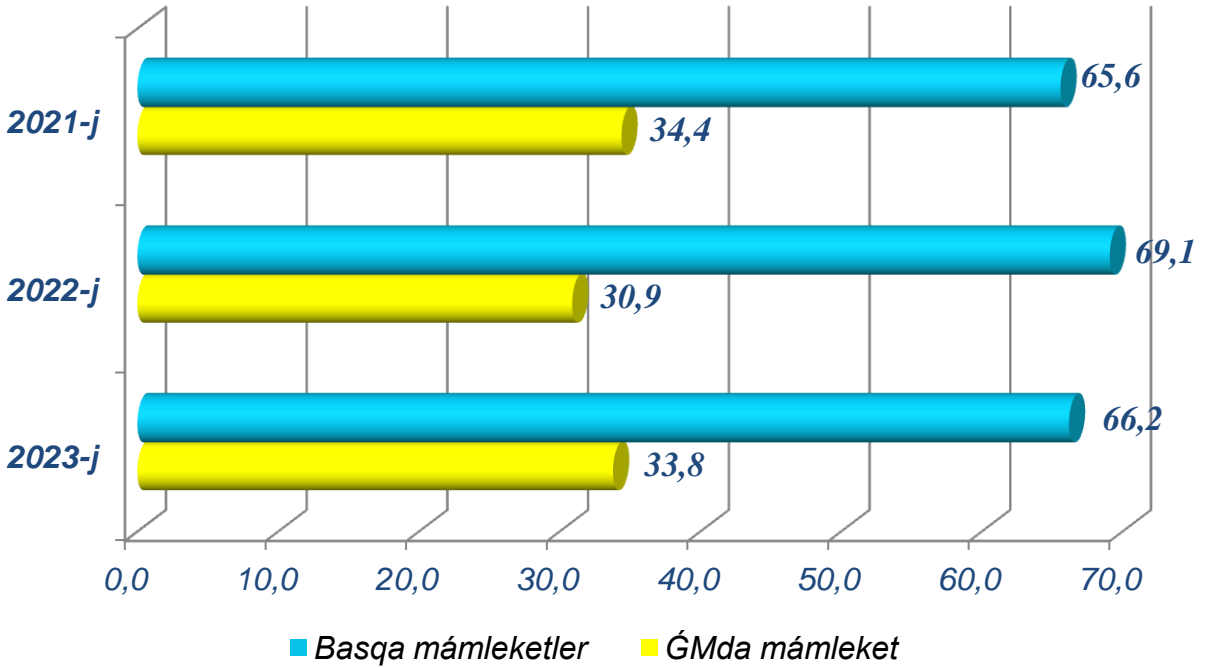
Shomanay - 6 130,5

Respublika sırtqı sawda aylanısı quramındaǵı eń joqarǵı úlesin Nókis qalası 56,2 % úlesi menen 308 573,8 miń. AQSH dolların, eń tómen úlesin ese Bozataw rayonında 0,4 % úles penen 1 932,1 miń. AQSH dollardı quradı.

* Tábiyiy gaz hám elektr energiyasın jetkerip beriw , sol qatarında, arnawlı eksport boyınsha rásmiy statistikai'q maǵlıwmatlar , Qaraqalpaqstan Respublikası qala hám rayonlar boyınsha bólistirilmegen.

QARAQALPAQSTAN RESPUBLIKASINIŃ SIRTQI SAWDA AYLANISINDA GMDA MAMLEKETLERI HAM BASQA MAMLEKETLERDIN KOLEMLERI DINAMIKASI

(yanvar-dekabr, mln. AQSH dollari, úlesi, % te)

2023-jildin yanvar-dekabr aylarında, sirtqi sawda aylanısında GMDa mámleketleriniń úlesi 33,8 % ti qurap, 2022-jilǵa salıstırǵanda sirtqi sawda aylanısındaǵı úlesi 99,6 % ti quradı.

Qaraqalpaqstannıń basqa sirt el mámleketleriniń SSA sı 2023-jildin yanvar-dekabr aylarında 2022-jildin usı dáwirine salıstırǵanda 86,9 % ke hám jámi SSA daǵı úlesi 66,2 % ti quradı.

Qaraqalpaqstan Respublikasınıń ĞMDA mámleketleri menen birge sırtqı sawda aylanısı 2023-jıl yanvar-dekabr kórsetkishlerine tiykar, **184,2** mln. AQSH dolların quradı. Sonday-aq eksport **91,6** mln. AQSH dollarǵa jetken bolsa, import **92,6** mln. AQSH dolların quradı.

QARAQALPAQSTAN RESPUBLIKASINIŃ ĞMDA MAMLEKETLERI HÁM SIRTQI SAWDA AYLANISI (2023-jıl yanvar-dekabr mln. AQSH dollari)

Rossiva

TSA – 95,8
Eksport – 55,6
Import – 40,2

Qazaqstan

TSA – 58,0
Eksport – 25,9
Import – 32,1

Qırqız Respublikası

TSA – 9,6
Eksport – 4,4
Import – 5,2

Belarus

TSA – 13,7
Eksport – 0,1
Import – 13,6

Tájikstan

TSA – 2,7
Eksport – 2,7
Import – 0,0

Ukraina

TSA – 0,4
Eksport – 0,3
Import – 0,1

Türkmenstan

TSA – 2,0
Eksport – 0,6
Import – 1,4

Qaraqalpaqstan Respublikasınıń ĞMDA mámleketleri menen birge sırtqı sawda aylanısınıń eń joqarǵı kólemi Rossiya Federaciyası **95,8 mln**, Qazaqstan **58,0 mln** hamda Belarus **13,7 mln** mámleketlerine tuwra keldi.

QARAQALPAQSTAN RESPUBLIKASINI EKSPORTI

Xalıq aralıq ekonomikalıq baylanıslardıń rawajlanıwı eksporttıń turaqlı ósiwine járdem beredi hám bul óz nábwetinde belgili nátiyjelerge erisiw ushın imkaniyat jaratadı. Mámlekettiń eksport ónimdarlıgın asırıw, eksporttı mámleket tárepinen qollap-quwatlaw, eksportqa tán ónimler nomenklaturasın keńeytiw maqsetinde ámelge asırılğan is-ilajlar nátiyjesinde eksportyorlar tárepinen 338,8 mln. AQSH dolları (namonetar altınnan tısqarı) qunındağı (2022-jıldıń mas dáwirine salıstırğanda 96,0 % ti quradı) tovar hám xızmetler eksport qılınıwı támiyinlendi.

XSST* BOYINSHA EKSPORTINI QURAMI (2023-jıl yanvar-dekabr úlesi % te)

- **5,8**
1. Azıq-awqat ónimleri hám tiri haywanlar
- **0,0**
2. Ishimlikler hám temeki
- **12,0**
3. Azıq-awqatlıq emes shiyki zat, janılıgıdan tısqarı
- **0,9**
4. Mineral janılıgı, maylaw mayları hám usıgán uqsas materiallar

- **0,0**
5. Haywanlar hám ósimlik mayları, maylar hám mumlar
- **64,3**
6. Ximiyalıq qurallar hám basqa kategoriyalargá kiritilmegen ónimler
- **15,3**
7. Klassifikaciyalanğan sanaat tovarları
- **0,0**
8. Mashinalar hám transport ásbap-úskeneleri

- **0,4**
9. Hár qıylı tayar buyımlar
- **0,9**
10. Basqa tovarlar
- **0,4**
12. Xızmetler

Qaraqalpaqstan Respublikasında tovarlar sırtqı sawdası statistikalıq kórsetkishlerin júzege keltiriwde, Sırtqı ekonomikalıq háreket tovar nomenklaturası (keyingi orınlarda TIF TN) menen birgelikte, Birlesken Milletler shólkeminiń Xalıq aralıq standartlastırılğan sawda (keyingi orınlarda – XSST) isletiledi. Bul óz nábwetinde analiz qılıw maqsetlerinde eksport hám import qılınatuğın tovarlardı 10 dana úlken bólimlerge gruppalam ushın imkan beredi. Tovarlardı XSST boyınsha kodlastırıw, TIF TN hám XSST ortasında ótiw giltleri járdeminde ámelge asırıladi.

QARAQALPAQSTAN RESPUBLIKASINI XSSK BOYINSHA EKSPORT QURAMI (yanvar-dekabr, jillar kesiminde)

XSST qurami	Mln. AQSH dollari		Ósim páti, % te		Uliwma kólemge salıstırǵanda, % te	
	2022	2023	2022	2023	2022	2023
Jámi eksport	352,8	338,8	84,8	96,0	100,0	100,0
<i>sonnan:</i>						
Azıq-awqat ónimleri hám tiri haywanlar	21,2	19,7	99,8	93,0	6,0	5,8
Ishimlikler hám temeki	-	-	-	-	-	-
Azıq-awqatlıq emes shiyki zat, janılıǵıdan tısqarı	36,0	40,7	67,6	113,2	10,2	12,0
Mineral janılıǵı, maylaw mayları hám usıǵan uqsas materiallar	0,1	3,0	10,3	2383,8	0,0	0,9
Haywanlar hám ósimlik mayları, maylar hám mumlar	-	-	-	-	-	-
Ximiyalıq qurallar hám basqa kategoriyalarǵa kiritilmegen usıǵan uqsas ónimler	254,9	217,7	91,3	85,4	72,2	64,3
Sanaat tovarları	33,8	51,9	64,9	153,8	9,6	15,3
Mashinalar hám transport ásbap-úskeneleri	0,0	0,0	0,4	20,4	0,0	0,0
Hár qıylı tayar buyımlar	2,5	1,3	475,0	53,1	0,7	0,4
Xızmetler	4,3	1,3	157,7	31,0	1,2	0,4
Basqa		3,0				0,9

Eksport quramında tovarlar úlesi 97,4 % ti qurap, olar tiykarınan ximiyalıq qurallar hám basqa kategoriyalarǵa kiritilmegen usıǵan uqsas ónimler (64,3 %), sanaat tovarları (15,3 %) hám azıq-awqatlıq emes shiyki zat, janılıǵıdan tısqarı (12,0 %), Azıq-awqat ónimleri hám tiri haywanlar (5,8 %) úlesine tuwra kelmekte.

QARAQALPAQSTAN RESPUBLIKASINIŃ XSST BÓLIMI BOYINSHA AYIRIM ÓNIMLER EKSPORTINIŃ QURAMI (2023- jil yanvar-dekabr)

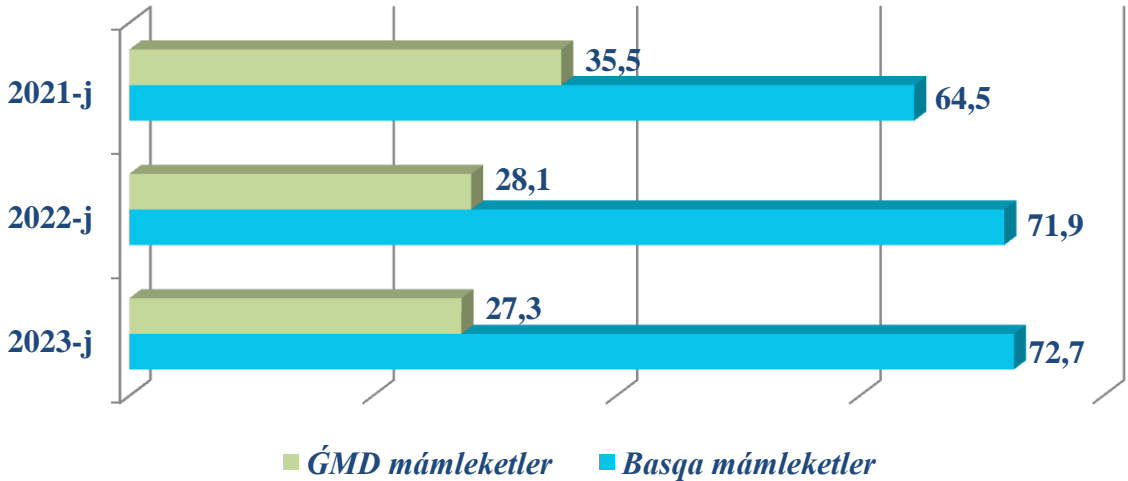
XSSK bólimi atı	Mıń. AQSH dolları	2022-jıldıń sáykes dawirine salıstırǵanda, % te
Azıq-awqat ónimleri hám tiri haywanlar		
Palız hám miyweler	15 903,8	98,0
Dánli eginler hám olardan tayarlanǵan ónimler	3 381,1	73,0
Qumsheker, qumshekerden tayarlanǵan ónimler hám bal	14,6	35,1
Kofe, shay, kakao, dámbergishler hám olardan tayarlanǵan ónimler	252,6	99,9
Ishimlikler hám temeki		
Ishimlikler	-	-
Azıq-awqatlıq emes shiyki zat, janılıǵıdan tısqari		
May alınatuǵın tuqımlar hám miyweler	111,2	90,6
Zamariq hám aǵash	31 354,3	95,4
Toqımashılıq talaları hám olardıń shıǵındıları	2 269,6	126,0
Tóginler ushın shiyki zat hám mineral shiyki zat (kómir, neft hám qımbat bahalı taslardan tısqari)	4 592,2	459,8
Mineral janılıǵı, maylaw mayları hám usıǵan uqsas materiallar		
Neft hám neft ónimleri hám usıǵan uqsas materiallar	2 961,3	23,8 b
Haywanlar hám ósimlikler mayları, maylar hám mumlar		
Ósimlik mayları (qam, tazalanǵan yaqi frakciyalanǵan)	56,7	-
Ximiyalıq qurallar hám basqa kategoriyalarǵa kiritilmegen usıǵan uqsas ónimler		
Organikalıq emes ximiyalıq zatlar	555,2	195,6
Birlemshi formadaǵı plastmassalar	216 907,8	85,5
Efir mayları, rezinoidlar hám parfyumeriyalıq zatlar; hájjetxana preparatları, polirovkalaw hám juwıw quralları	109,2	76,0
Basqa jerde klassifikaciyanbaǵan ximiyalıq materiallar hám ónimler	172,4	22,2

XSSK bólimi ati	Mıń. AQSH dolları	2022-jıldıń sáykes dawirine salıstırǵanda, % te
Sanaat tovarları		
Probka hám terekten tayarlanǵan buyımlar (mebelden tısqarı)	6 135,4	133,7 b
Toqımashılıq iyirilgen jibi, gezlemeler, tayar buyımlar hám usıǵan uqsas ónimler	42 497,7	133,9
Shoyın hám polat	-	-
Basqa tártiptegi metall bolmaǵan minerallardan alınǵan ónimler	3 248,5	186,4
Mashinalar hám transport ásbap-úskeneleri		
Sanaat ushın arnawlı bolmaǵan mashinalar hám olardıń detalları		
Energiya generatorı mashinaları hám ásbap-úskeneler		
Arnawlı bo'limler ushın arnawlı mólsherlangen mashinalar	4,8	38,4
Hár qıylı tayar buyımlar		
Kiyim-kenshekler hám kiyim-kenshek buyımları	1 233,4	54,6
Hár qıylı tayar buyımlar	53,0	61,3
Ayaq kiyim	1,0	333,3
Basqa túrdegi arnawlı, ilimiy baqlaw ásbabları hám apparaturalar	51,0	30,8

Qaraqalpaqstannıń sırtqı sawda statistikasına sherik mámleketlerge tómendegiler kiredi: alıp kırıwde - tovarlar keliip shıqqan mámleket , eger keliip shıqqan mámleket anıq emes bolsa, shıǵıp ketken jibergen mámleket. Alıp shıǵıwda-tovarlar jiberiletuǵın mámleket esaplanadı.

ǴMDA HÁM BASQA MÁMLEKETLERGE TOVAR HÁM XÍZMETLER EKSPORTÍ KÓLEMLERİ DINAMIKASÍ

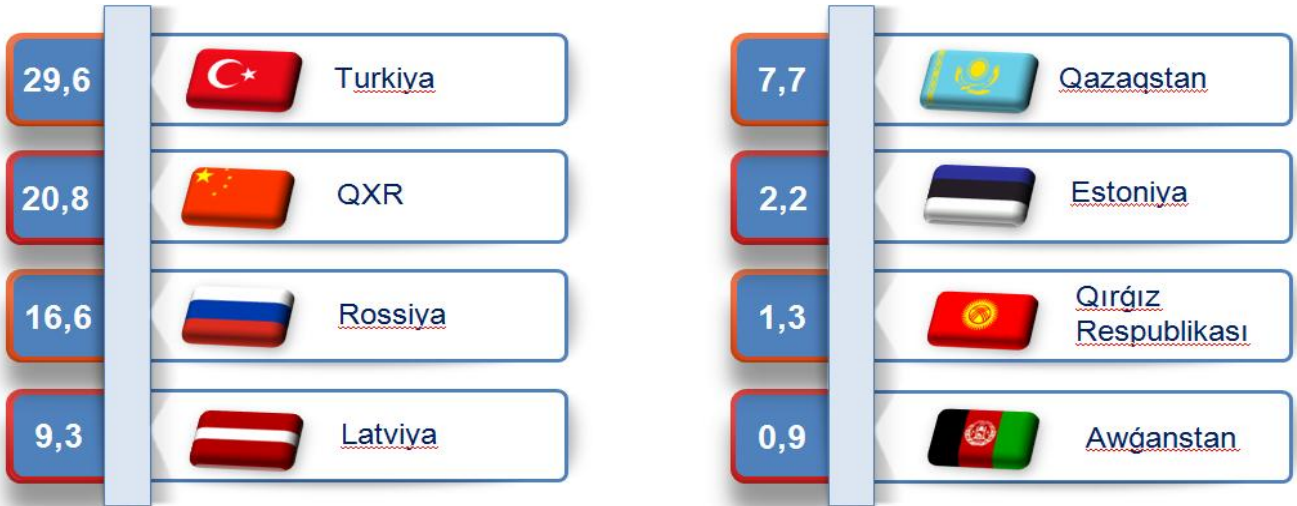
2023-jıldıń yanvar-dekabr ayları ǴMDA mámleketlerine **91,6** mln. AQSH dollari qunındaǵı tovar hám xızmetler eksport qılınıp , jámi eksporttıń **92,3** % in quradı. *(yanvar-dekabr, úlesi, % te)*

2023-jıldıń yanvar-dekabr aylarında, sırtqı sawda aylanısında tovar hám xızmetler eksportı boyınsha tiykarǵı sherik quramında Túrkiya, Qıtay Xalıq Respublikası, Rossiya Federaciyası, Latviya, Qazaqstan, Estoniya, Qırǵız Respublikası hám Awǵanstan mámleketler bolıp. Olardıń jámi eksporttaǵı úlesi 87,5 procentti quramaqta.

RESPUBLIKA EKSPORTÍNDÁ TIYKARǴÍ SHERIK MÁMLEKETLERDÍŃ ÚLESİ (2023-jıl yanvar-dekabr, % te)

QARAQALPAQSTAN RESPUBLIKASÍNÍN TIYKARGÍ SHERIK MÁMLEKET-LERGE ÁMELGE ASÍRĞAN EKSPORTÍ KÓLEMI HÁM ÓSIM PÁTLERI *(yanvar-dekabr, jillar kesiminde)*

Mámleketler	Mıń. AQSH dollari		Ósim pátleri, % te		Orni	
	2022	2023	2022	2023	2022	2023
Túrkiya	98038,0	99231,5	103,6	101,2	1	1
Qıtay Xalıq Respublikası	92339,3	69695,2	88,0	75,5	2	2
Rossiya	55151,7	55638,5	67,0	100,9	3	3
Latviya	36555,1	31286,7	122,3	85,6	4	4
Qazaqstan	32796,7	25893,7	81,5	79,0	5	5
Estoniya	311,6	7337,2	67,3	2354,3	23	6
Qırğız Respublikası	3905,6	4351,5	65,9	111,4	8	7
Awğanstan	4397,7	3020,6	100,4	68,7	7	8
Tájikstan	3458,1	2693,0	104,0	77,9	9	9
Gruziya	2872,1	2623,7	200,3	91,4	10	10
Pákistan	1666,2	2512,0	118,6	150,8	15	11
Birlesken patshalıq	5199,0	2287,2	56,2	44,0	6	12
Franciya	1767,9	2152,0	106,3	121,7	14	13
Iran	627,5	1643,3	23,3	261,9	19	14
Armeniya	91,8	1330,1	54,2	1448,1	36	15
Koreya Respublikası	2310,7	1168,0	34,6	50,5	11	16
Iraq	265,4	829,7	6,8	312,7	26	17
Polsha	157,1	712,4	105,6	453,5	32	18
Ázerbayjan	698,1	699,9	112,0	100,3	18	19
Niderlandiya	571,7	693,0	325,5	121,2	21	20

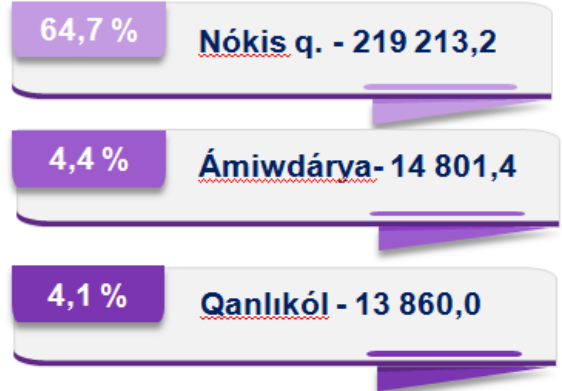
QARAQALPAQSTAN RESPUBLIKASINIŃ RAYONLAR KESIMINDE EKSPORTI

(2023-jil yanvar-dekabr)*

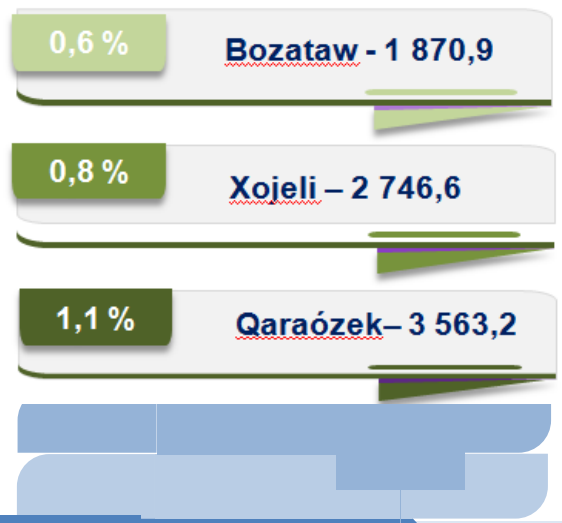
	Миñ. AQSH dollari	Ósim pátleri, % te	Úlesi, % da
Qaraqalpaqstan Respublikası	338 825,9	96,0	100,0
Nókis q.	219 213,2	84,5	64,7
<i>rayonlar:</i>			
Ámiwdárya	14 801,4	197,3	4,4
Beruniy	8 337,2	79,0	2,5
Bozataw	1 870,9	158,1	0,6
Qaraózek	3 563,2	246,8	1,1
Kegeyli	7 108,6	110,3	2,1
Qońırat	9 551,8	302,0	2,8
Qanlıkól	13 860,0	103,4	4,1
Moynaq	8 376,3	65,5	2,5
Nókis	4 674,3	133,0	1,4
Taqıyatas	4 079,1	58,1	1,2
Taxtakópır	5 440,2	323,4	1,6
Tórtkúl	7 930,7	128,8	2,4
Xojeli	2 746,6	118,0	0,8
Shımbay	7 321,8	126,9	2,2
Shomanay	6 007,5	318,1	1,8
Ellikqala	13 592,9	161,0	4,0

Eñ joqarı kólem,
miñ. AQSH dollari

Eñ az kólem,
miñ. AQSH dollari

Respublika eksportı quramında eñ joqarǵı úlesi Nókis qalası 64,0 % ti 219 213,2 miñ. AQSH dolların, eñ tómen úlesin Bozataw rayonı 0,6 % i 1 870,9 miñ. AQSH dolların quradı.

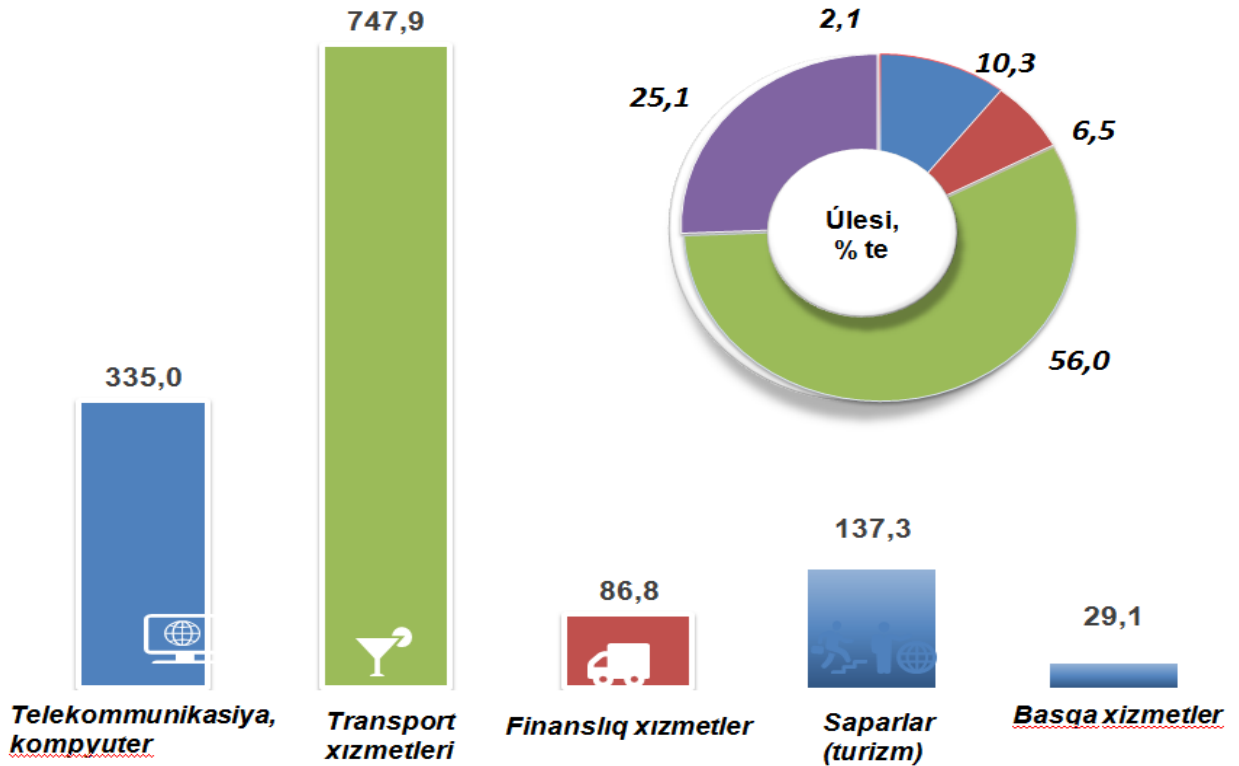
* Tábiyiy gaz hám eklektr energiyasın jetkerip beriw , sonday –aq arnawlı eksport hám saparlar boyınsha rásmiy statistikal'q maǵlıwmatlar, Qaraqalpaqstan Respublikası rayon hám qalalar boyınsha bólistirilmegeñ.

Mámleketimizde jańa islep shıǵarıw texnologiyaları hám zamanagóy úskenelerden keń paydalanıw, tarawda sapa menejmenti sistemasınıń ámeldegi jetilisiwi nátiyjesinde miynet ónimliligin asırıwǵa xızmet etip atır. Bul, óz gezeginde, tayın ónimlerge jáhán bazarlarında óz ornın tabıw imkaniyatın beredi.

XÍZMETLER EKSPORTÍ QURAMÍ

(2023-jil yanvar-dekabr, miń AQSh doll úlesi, % te)

Xızmetler eksportı kólemi 1 336,2 miń AQSh dolların yaqı jámi eksport kóleminiń 0,4 % in qurap, 2022-jıldıń sáykes dáwirine salıstırǵanda 31,0 % ke gúzetildi. Xızmetler eksportı quramınıń tiykarǵı úlesi finanslıq xızmetler (56,0 %), saparlar (turizm) (10,3 %), telekommunikaciya, kompyuter hám xabar xızmeti boyınsha xızmetler (25,1 %), transport (6,5 %) hámde basqa xızmetler (2,1 %) úlesine tuwra kelgen.

QARAQALPAQSTAN RESPUBLIKASINIŇ IMPORTI

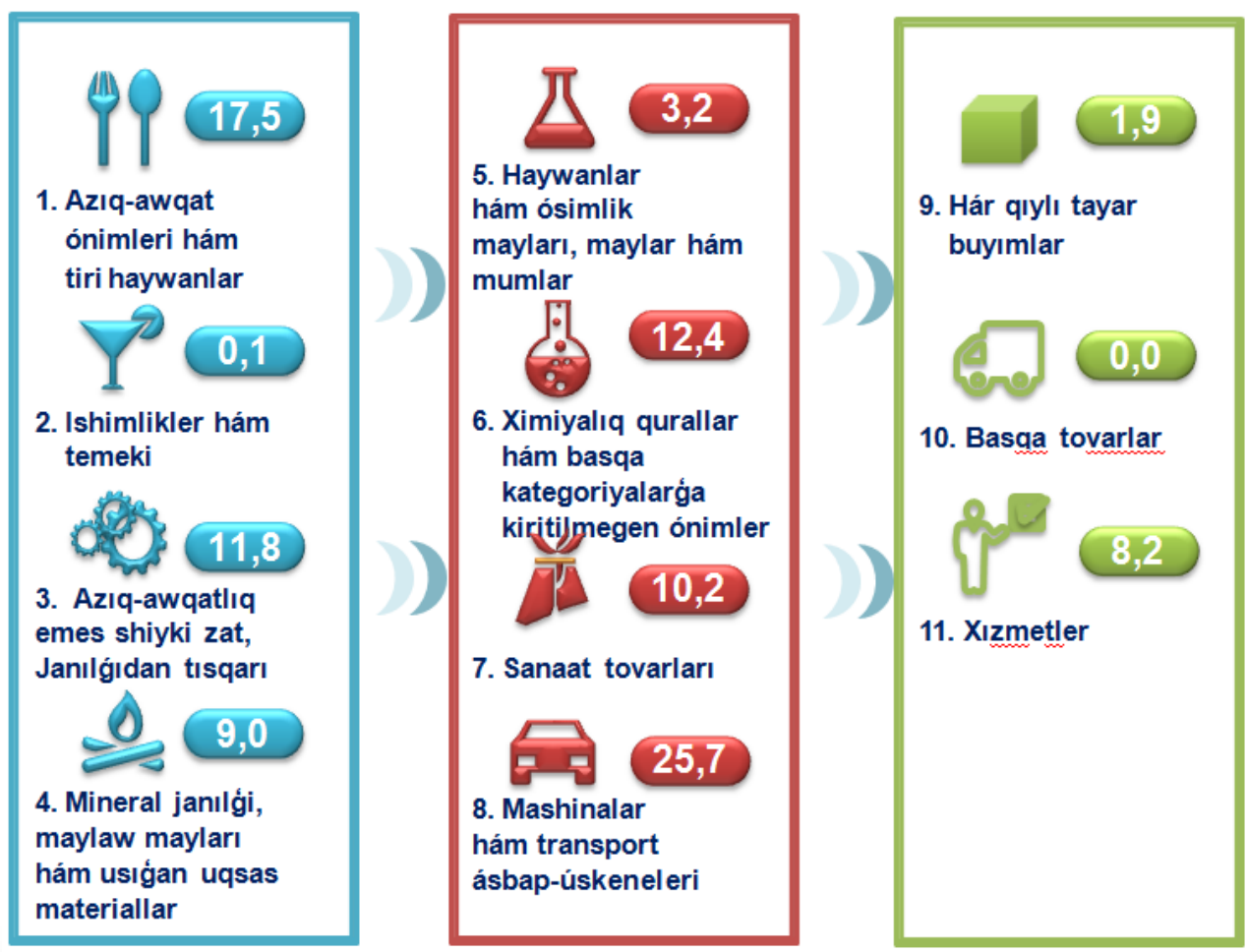

2023-jıldıń yanvar-dekabr aylarında import kólemi 205,5 mln. AQSh dolların hám 2022-jıldıń sáykes dáwirine salıstırǵanda 83,4 % ti quradı. Import quramında eń úlken úles, mashinalar hám transport ásbap-úskeneleri (25,7 %), Azıq-awqat ónimleri hám tiri haywanlar (17,5 %), sanaat ónimleri (10,2 %) hámde ximiyalıq qurallar hám basqa kategoriyalarǵa kiritilmegen usıǵan uqsas ónimler (12,4 %) esabına tuwra keldi.

XSSK BÓLIMI BOYINSHA IMPORT QURAMI

(2023-jil yanvar-dekabr, úlesi, % te)

Tovarlar importı dinamikası analizine tiykar, 2023-jıldıń yanvar-dekabr aylarında import qılınǵan tovarlar kólemi 205,5 mln. AQSh dolların quradı. Xızmetler importı bolsa 16,9 mln. AQSh dollarǵa jetti.

QARAQALPAQSTAN RESPUBLIKASINI XSSK BÓLIMI BOYINSHA IMPORT QURAMI (yanvar-dekabr, jillar kesiminde)

XSSK bólimi	Mln. AQSH dollari		Ósim pátleri, % te		Ullwma kólemge salıstırǵanda, % te	
	2022	2023	2022	2023	2022	2023
Jámi import	246,5	205,5	105,8	83,4	100,0	100,0
<i>sonıń ishinde:</i>						
Azıq-awqat ónimleri hám tiri haywanlar	24,0	36,0	81,2	149,7	9,8	17,5
Ishimlikler hám temeki	0,1	0,2		183,7	0,0	0,1
Azıq-awqatlıq emes shiyki zat, janılıǵıdan tısqarı	19,5	24,2	115,3	123,8	7,9	11,8
Mineral janılıǵı, maylaw mayları hám usıǵan uqsas materiallar	21,6	18,4	128,6	85,1	8,8	9,0
Haywanlar hám ósimlikler mayları, maylar hám mumlar	7,0	6,5	97,9	93,2	2,8	3,2
Ximiyalıq qurallar hám basqa kategoriyalarǵa kiritilmegen usıǵan uqsas ónimler	31,5	25,5	103,9	81,1	12,8	12,4
Sanaat tovarları	28,0	21,0	166,4	75,0	11,4	10,2
Mashinalar hám transport ásbap-úskenederi	89,9	52,8	92,5	58,7	36,5	25,7
Hár qıylı tayar buyımlar	4,2	4,0	66,8	94,4	1,7	1,9
Xızmetler	20,6	16,9	174,9	82,2	8,3	8,2

XSSK BOYINSHA IMPORT QILINGAN AYIRIM TURDEGI ONIMLER QURAMI

(2023-jil yanvar-dekabr)

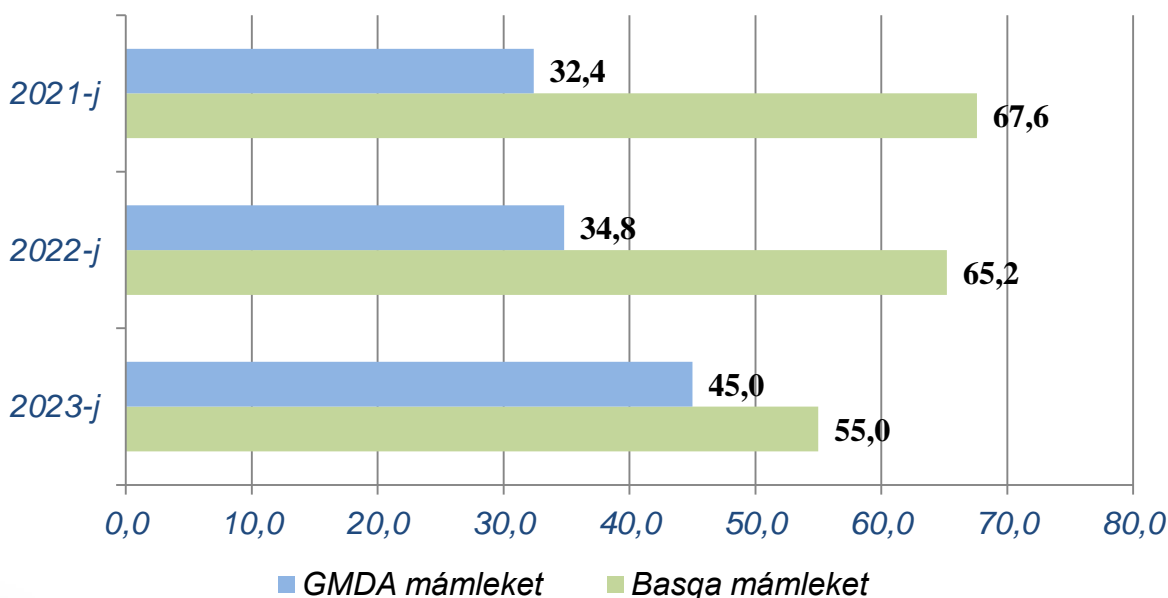
XSSK bólimi ati	Miñ. AQSH dollari	2022-jilga salıstırğan da, % te
Aziq-awqat ónimleri hám tiri haywanlar		
Tiri haywanlar	485,5	17,7
Gósh hám gósh ónimleri	870,0	313,8
Kofe, shay, kakao, dámlawshiler hám olardan tayarlanğan ónimler	1 979,1	119,9
Dánli eginler hám olardan tayarlanğan ónimler	27 821,6	176,9
Ishimlikler hám temekil		
Ishimlikler	175,4	183,7
Aziq-awqatlıq emes shiyki zat, janılıđan tısqari		
Probka hám ađash-taxtalar	23 158,6	124,3
Haywanlar hám ósimliklerden kelip shıqqan shiyki zat materialları	851,1	189,7
Mineral janılıđı, maylaw mayları hám usıđan uqsas materiallar		
Neft hám neft ónimleri hám usıđan uqsas materiallar	13 300,1	72,2
Kómir, koks hám briketler	5 105,7	159,1
Hayvon va o'simliklar moyları (yog'ları), yog'lar va mumlar		
Ósimlik mayları	6 549,4	93,2
Haywan hám ósimlik mayları	-	-
Ximiyalıq qurallar hám basqa kategoriyalarđa kiritilmegen usıđan uqsas ónimler		
Organikalıq ximiya zatları	4 704,3	64,7
Ximiyalıq materiallar hám ónimler	1 141,5	153,1
Birlemshi formadađı plastmassalar	17 004,0	89,0
Organikalıq emes ximiyalıq zatlar	1 554,9	58,7

XSSK bólimi atı	Mıń. AQSH dolları	2022-jılga salıstırǵan da, % te
Sanaat tovarları		
Rezina buyımları	645,0	294,0
Metallardan tayarlanǵan buyımlar	17 156,5	80,2
Shoyın hám polat	464,8	24,6
Qaǵaz, kardon hám terekten tayarlanǵan buyımlar (mebelden tısqarı)	278,6	99,5 b
Mashinalar hám transport ásbap-úskenerleri		
Avtomobiller	5 465,8	116,7
Anıq tarawlar ushın arnawlı móljellengen mashinalar	31 594,5	53,0
Sanaat ushın arnawlı bolmaǵan mashinalar hám ásbap-úskenerler hám olardıń detalları	9 133,5	45,5
Elektr mashinaları, apparatlar, ásbaplar hám olardıń elektr bólekleri	3 417,2	148,9
Hár qıylı tayar buyımlar		
Arnawlı, ilimiy hám qadaǵalaw ásbapları hám apparatları	2 530,8	183,2
Hár qıylı tayar buyımlar	515,3	70,4
Bloklı imaratlar, suw ótkiziw, kanalizaciya, ısıtıw hám jaqtılandırıw úskenerleri ushın armatura hám bekkemlew tovarları	695,5	54,3
Mebel hám onıń bólekleri, jatarjay buyımları, matraslar, matraslar ushın tirgekler, kópshikler hám usıǵan uqsas tigilgen mebel	148,1	62,2

2023-jil yanvar-dekabr juvmağına kóre ĞMDA mámleketlerinde import úlesi 45,0 % i qurap, 2022-jilğa salıstırğanda 8,0 % i kóbeydi.

ĞMDA HÁM BASQA SÍRT EL MÁMLEKETLERINEN TOVAR HÁM XÍZMETLER IMPORTÍ KÓLEMLERI DINAMIKASÍ (yanvar-dekabr, úlesi, % te)

2023-jil yanvar-dekabr aylarında Qaraqalpaqstan Respublikasınıń 47 mámlekettiń tovar hám xızmetler importın ámelge asırdı. Iri sherik-mámleketler (QXR, Rossiya, Qazaqstan, Shveciya, Koreya Respublikası, Belarus hám Germaniya) jámi importını 84,8 % ti quradı.

RESPUBLIKA IMPORTÍNDÁ TIYKARĞÍ SHERIK MÁMLEKETLERDÍŇ ÚLESİ (2023-jil yanvar-dekabr, % te)

QARAQALPAQSTAN RESPUBLIKASINIŇ SHERIK MÁMLEKETLERDEN ÁMELGE ASIRĖAN IMPORT KÓLEMI HÁM ÓSIM PÁTLERI (yanvar-dekabr, jillar kesiminde)

Mámleketler	Mıń. AQSH dollari		Ósim pátleri, % te		Ulıwma kólemge salıstırǵandaǵı, orni	
	2022	2023	2022	2023	2022	2023
QXR	78936,1	46823,6	199,5	59,3	1	1
Rossiya	55586,9	40191,2	132,2	72,3	2	2
Qazaqstan	20399,5	32100,6	85,3	157,4	4	3
Koreya Respublikası	30829,8	22425,0	131,6	72,7	3	4
Belarus	4626,8	13579,7	650,4	293,5	8	5
BBÁ	7343,5	7863,1	116,7	107,1	7	6
Qatar	4126,4	6162,3	-	149,3	9	7
Qırǵız Respublikası	3756,3	5209,4	90,6	138,7	10	8
Shveciya	249,0	4038,8	2,7	1621,8	28	9
Túrkiya	7702,5	3898,0	54,9	50,6	6	10
Germaniya	1194,9	3191,2	11,6	267,1	16	11
Birlesken patshalıq	3748,4	3007,8	186,5	80,2	11	12
Estoniya	2493,8	2164,1	770,7	86,8	13	13
Franciya	421,7	2006,6	34,0	475,8	26	14
Shvesariya	634,6	1522,3	85,0	239,9	22	15
Túrkmestan	1201,4	1445,6	33,6	120,3	15	16
Litva	3248,2	1431,7	27,0	44,1	12	17
Iran	1082,7	1111,9	26,8	102,7	18	18
Yaponiya	9779,4	1059,4	1094,2	10,8	5	19
Italiya	326,1	896,8	51,6	275,0	27	20

QARAQALPAQSTAN RESPUBLIKASINI RAYONLAR KESIMINDE IMPORTI

(2023-jil yanvar-dekabr)

	Min. AQSH dollari	Ósim pátlari, % te	Ulesi, % te
Qaraqalpaqstan Respublikası	205 513,6	83,4	100,0
Nókis q.	89 360,6	83,6	43,5
<i>rayonlar:</i>			
Ámiwdárya	3 776,5	210,7	1,8
Beruniy	4 042,6	59,5	2,0
Bozataw	61,2	78,1	0,0
Qaraózek	6 490,5	15,9	3,2
Kegeyli	2 144,9	107,6	1,0
Qońırat	8 168,2	85,6	4,0
Qanlıkól	2 059,5	157,6	1,0
Moynaq	22 015,7	89,5	10,7
Nókis	3 214,8	250,0	1,6
Taqiyatas	14 366,2	110,7	7,0
Taxtakópir	242,3	215,4	0,1
Tórtkúl	30 035,0	110,3	14,6
Xojeli	10 475,9	240,3	5,1
Shımbay	6 801,9	148,1	3,3
Shomanay	123,0	393,4	0,1
Ellikqala	2 134,8	105,5	1,0

Eń joqarı kólem,
mıń. AQSH dollari

43,5 %

Nókis q.- 89 360,6

14,6 %

Tórtkúl- 30 035,0

10,7 %

Moynaq- 22 015,7

Eń az kólem,
mıń. AQSH dollari

0,0 %

Bozataw- 61,2

0,1 %

Taxtakópir- 242,3

0,1 %

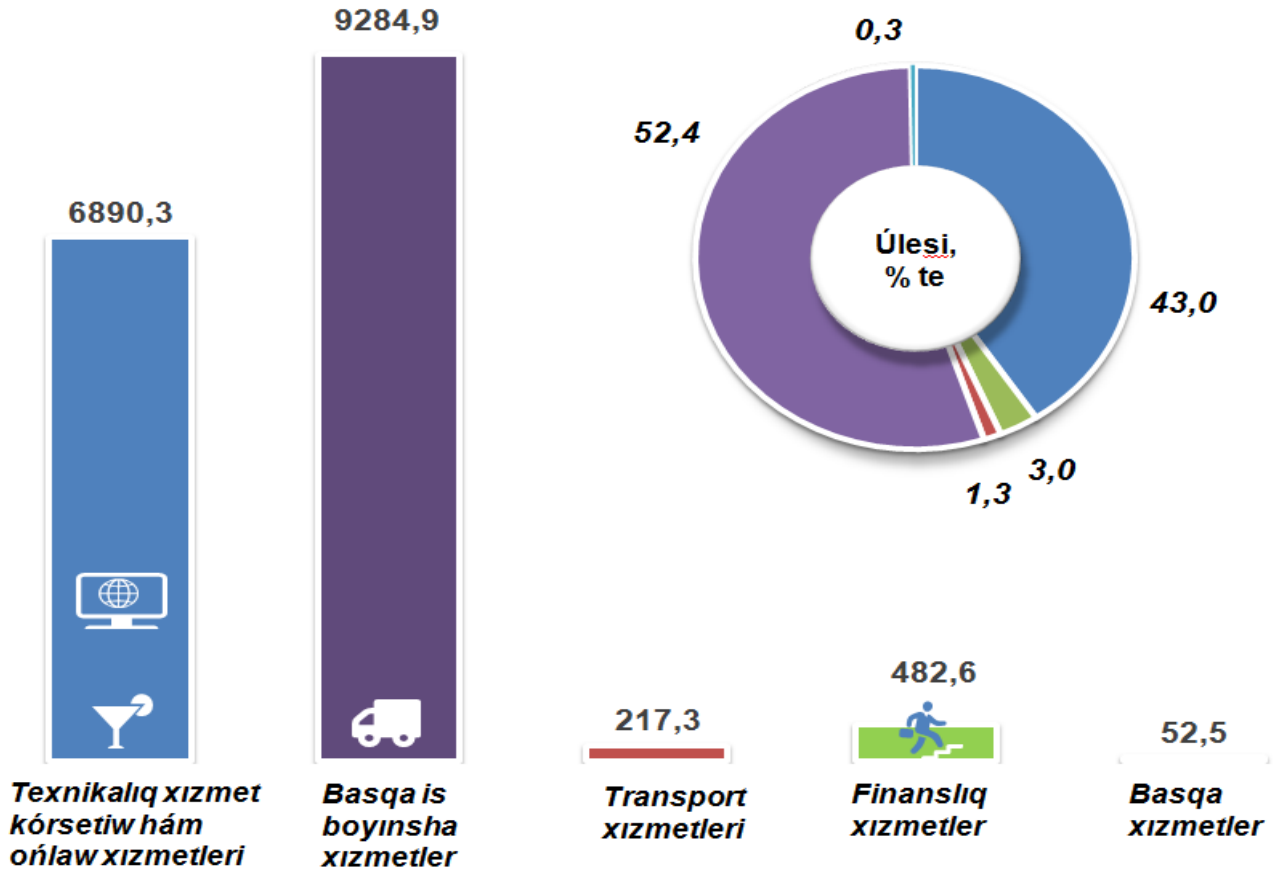
Shomanay- 123,0

Respublika importi quramında eń joqarı úlesi Nókis q. 43,5 % i 89 360,6 mıń. AQSH dolların, eń tómen úlesin Shomanay rayonu 0,1 % i 123,0 mıń. AQSH dolların quradı.

XÍZMETLER IMPORTÍ QURAMÍ

(2023-jil yanvar-dekabr, úlesi, % te)

2023-jıldıń yanvar-dekabr ayları juwmaǵı menen xizmetler importı kólemi 16 927,6 miń AQSh dolların yaqı jámi import kóleminiń 8,2 % in quradı hám ótken jılǵa salıstırǵanda 82,2 % in quradı. Xizmetler importı quramınıń tiykarǵı úlesi texnikaliq xizmet kórsetiw hám ońlaw xizmetleri (40,7 %), basqa is boyinsha xizmetler (54,9 %), finansliq xizmetler (2,9 %), transport xizmetleri (1,3 %), telekommunikaciya, kompyuter hám xabar xizmet kórsetiw xizmetleri (0,3 %) nen ibarat boldı.